

ASTRA

CIUCULUI

Apare bilunar
Sub conducerea D-lui
Constantin St. Viscol

Redacția și Administrație:

Str. Ștefan cel Mare, Miercurea-Ciuc.

Abonamente:

Pentru particulari — — 150 lei anual
Pentru autorități — — 500 „

„Salariatul public“

În București a apărut, în format mare și bune condiții tehnice, ziarul „Salariatul public”, organul Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici.

Evident că un ziar nu se poate judeca după un singur număr.

Cunoscând însă activitatea dârza depusă de Federație în ultimul timp, suntem convinși că salariatul public, va reuși să grupeze în jurul său, în scurt timp, întreaga clasă trudită a funcționarilor publici.

Că, datorită lipsei regretabile de solidaritate corporativă și conștiință cetățenească (nu spune m curaj civic) ziarul se va izbi de numeroase greutăți, materiale mai ales, o știm.

Și cu atât mai mult, cu cât „Salariatul public” nu poate trăi decât prin el însuși.

Punându-și însă larg coloanele în slujba intereselor funcționarilor, și mai ales a acelor care, cu toată modestia situației lor, duc în spinare tot greul aparatului administrativ de stat, ziarul nu poate să nu ajungă o adevărată forță, capabilă să asigure salariaților publici o viață mai bună, mai omenească, într-un cadru de muncă constructivă, echitate și legalitate. Din partea noastră, făgăduim „Salariatul public”, tot modestul nostru concurs, pentru a putea străbate cât mai adânc, în rândurile funcționarilor din Ciuc.

O. convorbire cu d. dr. Oțetea, prefectul județului

Din primele zile ale venirii sale în fruntea județului nostru, d. prefect dr. Oțetea a dat dovezi reale de o înțelegere largă a nevoilor populației și treburilor administrative, depunând o activitate care poate fi dată ca pildă.

Întâlnindu-l zilele acestea și rugându-l să-mi facă o mică expunere a înfăptuirilor realizate de administrația județeană, sub conducerea d sale, d. dr V. Oțetea a binevoit să-mi spună următoarele:

Prima grijă pe care am avut-o, a fost aceea de a asigura județului — și cred că am reușit — un regim de legalitate și constituționalitate, îngăduind consiliilor comunale dela sate să poate satisface, în cadrul unor bugete bine echilibrate, principalele nevoi ale populației.

Și în legătură cu acestea, am înființat pretura Tulgheș și două noi notariate.

CONSTRUCȚIILE ȘCOLARE

Ținând apoi seamă de necesitatea răspunderii culturai românești în masele largi ale județului, am dat o deosebită importanță condițiilor în care se desfășoară învățământul primar, veghind ca la alcătuirea bugetelor comunale să se țină seamă de cerințele școlii.

Așa, s'a prevăzut în fiecare buget cota trebuincioasă întreținerii așezămintelor școlare și acolo unde s'a putut, complectarea lor.

În felul acesta s'au mărit localurile școlarelor de stat din Armașeni și Ghimeș-Făget, cu câte două săli noi, și acela ale școlilor din Coșnea și Ciugheș, cu

câte o sală și locuință pentru directorii lor.

S'a început apoi construirea unui școli cu 12 săli și locuință în comuna Dănești, a alteia în comuna Voșlăbeni, cu 8 săli și locuință, ambele costând după deviz, 3.600.000 lei.

S'a cumpărat în comuna Ciurmani și Cozmeni, două edificii particulare, care au fost transformate în școli, și s'a început construcția unui local de școală și în comuna Hodoșa, pe lângă repararea școlii din Gheorgheni, pentru care s'a cheltuit 260 mii lei.

Domeniul agricol deasemenea ne a preocupat într'o largă măsură. Pentru a da posibilitatea sâtenilor de a putea obține o recoltă superioară, calitativ și cantitativ, Camera de agricolă a județului le-a împărțit o însemnată cantitate de semințe selecționate de primăvară și anume: 12.000 kgr. grâu, 12.000 kgr. orz, 508 kgr. lucernă, 721 kgr. trifoi și 1647 măzeriche, pe lână 250.000 kgr. secară și 10 mii kgr. grâu, pentru semănăturile de toamnă.

Toate acestea s'au distribuit cu o reducere de 14—20 la sută din prețul de cost.

În timpul săptămânii fructelor, s'a organizat expoziții în diferite centre ale județului și s'au ținut conferințe agricole aproape în toate comunele.

În sfârșit, s'a distribuit cu a aprecieabilă reducere, 1100 puțuri de pomi fructiferi și s'a organizat un post agricol fix la Voșlăbeni, de 8 jugăre, cum și 8 loturi demonstrative în diferite comune, cu scopul de a arăta locuitorilor,

modul cum trebuie să-și cultive pământurile, rațional și cu uneltele perfecționate.

CĂILE DE COMUNICAȚIE

Paralel cu activitatea depusă pe ogorul acesta, n'am neglijat nici problema îmbunătățirii drumurilor, care se prezintă, după cum se știe într'o stare deplorabilă, în județul nostru.

Am început repararea șoselei Gheorgheni-Bicaz.

Am cheltuit pentru refacerea șoselelor naționale cu pietriși și piatră sfărâmată 708.000 lei.

Am distribuit pentru repararea sectoarelor de trecere de prin comune, pietriși, în valoare de 750.000 lei.

Am reconstituit șoselele distruse de ploii, astă vară, și am refăcut 9 poduri de lemn și 2 de beton armat.

În afară de aceasta s'a început lucrări pentru construirea unui drum prin Cheile Bicazului.

În interesul sănătății publice,

am înființat un laborator de igienă pe lângă Serviciul sanitar al județului, iar în comunele Tulgheș și Bicazul ardelean se amenajează case de ocrotire, cu infirmerii, având câte 10 paturi fiecare.

Spitalului local i-am acordat o subvenție de 100 mii lei pentru înființarea unei secții de dezinfectare, iar celui din Gheorgheni, pentru același lucru, 50 mii lei.

În ceea ce privește orașul, s'a reincept lucrările pentru ridicarea bisericii ortodoxe — lucrări care vor costa 1.800.000, — și s'a amenajat un parc lângă piața orașului.

S'a făcut apoi pavagii în valoare de 400.000 lei și s'a deschis o nouă stradă spre gară.

Evident că, ar fi fost de dorit să se poate face mai mult, termină d. prefect dr. Oțetea, dar ugețul primăriei e atât de redus, încât și ceea ce s'a realizat, a implicat eforturi.

Crezul „Salariatului public“

Suntem și nu suntem un organ de revendicări profesionale. Să ne explicăm.

Când muncitorul de fabrică, sprijinit puternic pe solidaritatea camarazilor, care lucrează în aceeași uzină cu el, sprijinit la nevoie pe solidaritatea muncitorilor, care lucrează în toate uzinele similare din țară, sprijinit în sfârșit, în cazuri grave, pe solidaritatea muncitorilor de orice breslă din țară și străinatate, pașeste în fața patronului său pentru câștigarea revendicării sale profesionale, el luptă pe planul unor interese restrânse; contractul de muncă. Nimic nu-l leagă de uzina, în care lucrează, de țară în care muncește: munca brațelor sale vâjnoase este o monedă cu curs internațional, munca lui este un capital cotat pe piață și pe care are dreptul să l exploateze cu maximum de câștig pentru el, indiferent unde ar lucra. În aceeași situație se găsește funcționarul particular și până la un punct muncitorul din uzinele statului.

Când însă funcționarul public se înfățișează forurilor superioare pentru obținerea unor condițiuni de muncă mai echitabile, situația este cu totul alta.

Înainte de toate patronul din fața lui, nu mai este un fabricant privat care tinde să obțină maximum de rentabilitatea a capitalului său investit, ci un mandatar temporar al națiunii, care pe timpul cât deține acest mandat trebuie să se identifice cu interesele permanente ale țării.

Dar nici cel care își cere drepturile nu mai este același. Aceasta nu mai poate ca lucrătorul din fabrică să și valorifice munca, să părăsească uzina și la nevoie țara, pentru a-și asigura un randament mai bun al capitalului energetic, pe care-l exploatează.

Rezultă deci că, pe deoparte pat-

ronul privat este mai legat de prosperitatea și deci de soarta fabricii sale decât mandatarul temporar al puterii executive de soarta statului, de destinele națiunii, iar pe de altă parte salariatul public este mai legat de prosperitatea statului și deci de destinele națiunii, decât muncitorul particular.

Acesta fiind situația, lupta profesională dusă de muncitorul privat va avea, prin forța lucrurilor, alte aspecte și obiective decât aceia dusă de salariații publici.

Muncitorul privat are un singur obiectiv: câștigul cauzei lui cu orice preț, cu orice mijloace, indiferent de soarta uzinei în care lucrează.

Salariatul public trebuie să adauge la obiectivul principal al luptei sale: isbânda, grija pentru prosperitatea statului, de ale cărui destine este legată și soarta sa proprie.

Deaceia constatăm, ceace ar putea avea înfățișarea unui paradox, ca în lupta profesională a salariaților publici au fost, sânt și vor fi clipe, în care ei alături de opinia publică, vor trebui să apere interesele țării în contra chiar a acelor, care vor prezenta temporar aceste interese, și aceasta pentru că nesocotirea lor vatamă statului, deci în primul rând slujitorilor săi permanenți.

Aceasta nu însemnează că în astfel de cazuri funcționarea publică parăsește tărâmul luptei profesionale și săvârșește o incursiune nepermisă în domeniul politic.

Când spre pildă, în aceste vremuri de marasm moral vom cere, — și am cerut-o și în trecut — alcătuirea legii responsabilității efective și personale pentru toate treptele ierarhiei de stat, aceasta nu va constitui o imixtiune cu caracter politic în treburile publice, ci numai formularea unei revendicări profesionale a corpu-

lui salariaților, revendicare, pe care suntem în drept să o susținem ca unui cari, alături de țară întreagă, am păgubit des pe urma actelor abuzive de autoritate și lipsei de sancțiuni în cazul de rea administrație.

Conchidem deci: salariații publici este — și nu este — un organ de revendicări profesionale.

El este un organ de revendicări profesionale, pentru că toate problemele de interes general și soluțiile care li se vor da, se răsfrâng prin consecințele lor asupra slujitorilor permanenți ai statului.

El este un organ de opinie publică, pentru că toate problemele, care preocupă de aproape funcționarea română, își au rădăcinile adânci în

nevoile națiunii și interesează deci în cel mai înalt grad țara întreagă.

Cu convingerea nestrămutată că, stăpânit de acest crez „Salariații publici” își va îndeplini în cele mai bune condițiuni datoria de a apăra interesele lumii salariaților publici, promovând concomitent și acele ale statului, acest organ se adresează azi funcționării române, chemând-o la luptă pentru întronarea dreptății, cinstei și legalității în întregul angrenaj al statului, iar opiniei publice cerându-i sprijinul necondiționat în această luptă, idealul urmând fiind al tuturor oamenilor de bine din această țară.

N. B. Articolul de mai sus e luat din ziarul „Salariații publici” de care vorbim în altă parte.

Jurământul noilor învățători din Ciuc

În localitate s'a sărbătorit din inițiativa „Asociației învățătorilor” din județul nostru, depunerea jurământului noilor învățători și a ieșirii la pensie a 19 dintre vechii dascăli ai Ciucului.

Solemnitatea a avut loc la ora 10 dimineața, în sala asociației „Astra”, în prezența reprezentanților autorităților civile și militare în frunte cu d. prefect dr. V. Oțetea, P. Pașnicu, președintele tribunalului și al „Astrei”, colonel Rădulescu comandantul garnizoanei, deputat dr. Dancu, inspector școlar Chirca, etc.

Se mai găsesc de față d-nii Toni, președintele asociației generale a învățătorilor din țară și Iacobescu, președinte asociației învățătorilor dela Cetatea Albă.

CUVÂNTĂRILE

După oficierea unei slujbe religioase, urmate de depunerea jurământului a 71 învățători, a vorbit preotul Borcan, relevând însemnătatea actului săvârșit și îndemnând pe tinerii semănători ai culturii românești în Ciuc, să nu uite nici o clipă a activității lor, făgăduelile solemne pe care le-au făcut în fața crucii și a oamenilor.

La cuvântul apoi d. prefect dr. Oțetea. Într-o cuvântare aleasă, d-sa după ce reliefează însemnătatea învățământului primar, spune că principala datorie a învățătorilor, pe lângă latura profesională a îndeletnicirii lor, e aceea de a activa intens pe tărâmul înlăturării micilor deosebiri de concepții și obiceiuri, care mai despart vechiul regat de nouile provincii, fiindcă numai ajungându-se la aceasta, se poate realiza unitatea aceia desăvârșită sufletească, de care avem nevoie pentru consolidarea și izbânda deplină a neamului românesc.

În continuare, după ce spune că grija de progresul școlii stăpânește deopotrivă pe toți oamenii conștienți de interesele supreme ale statului, sfătuiește pe tinerii învățători să-și îndeplinească misiunea ce li-se încredințează, cu entuziasm și credință, fără să se lase influențați de greutățile pe care le pot întâlni în cale, eventual, și-și încredințează de toată sollicitudinea guvernului și a administrației județene.

La sfârșit, mulțumește învă-

țătorilor pensionați, pentru munca depusă în timpul activității lor.

D. inspector școlar Chirca spune ca noii învățători trebuie să fie mândri că au intrat în cadrele armatei culturale a țării și cu atât mai mult, cu cât acestea are în fruntea ei pe cel mai strălucit susținător al școlii, pe M. S. Regele.

Aduce apoi elogiul d-lui ministru dr. Angelescu, pentru sollicitudinea arătată învățământului și îndeamnă pe învățători să fie adevărați pioneri ai culturii românești din Ciuc.

D. Toni, președintele Asociației generale a învățătorilor din întreaga țară, după ce își manifestă bucuria că i s-a dat prilejul să asiste la această solemnitate, spune că învățătorii din momentul depunerii jurământului, trebuie să fie stăpâniți de trei lucruri: de conștiința trecutului, de problemele ce se pun astăzi și de acelea ale viitorului. În trecut, școala a înscris pagini, care fac ca istoria ei să se confunde cu aceia a dezvoltării statului român.

Învățătorii români dinaintea războiului, ne-au fost numai dascăli, dar și îndrumători și sfetnici prețioși ai sătenilor și sâmburele multora dintre reformele din urmă, a încoțit în cercurile lor.

Iu prezent, grija care trebuie să stăpânească pe învățător, e aceea a unificării sufletuștii, ei fiind în măsură mai mult ca ori care alții, s'o desăvârșească.

Și ideea acesta trebuie să se dezvolte numai în cadrul sentimentului monarhic, pe care învățătorimea l'a cultivat totdeauna.

Pentru viitor, trebuie să avem credință — spune d. Toni în geniul neamului.

Cu aceste trei preocupări în minte și suflet, munca învățătorilor, depusă pe ogorul patriei, nu poate da decât roade bune.

Ca încheiere, d-sa apelează la învățători ca să facă zid în jurul Asociației generale, care simbolizează sufletul colectiv al învățătorilor din întreaga țară.

D. Iacobescu sfătuiește pe învățători să și facă datoria, căutând să fie numai factori de cultură, dar și de pace, străduindu-se să strângă legăturile sufletești dintre locuitorii satelor, indiferent de naționalitate și credință.

D. Chele revizor școlar, arată în scurte cuvinte progresele

realizate în județul nostru de învățământul primar, care numără 341 învățători și 42 conducătoare de grădini de copii, în vreme ce în 1919, în tot județul, nu erau decât 9 învățători.

După ce vorbește și un reprezentant al noilor învățători, solemnitatea a luat sfârșit.

MASA COMUNA

La ora 1. p. a. a avut loc o masă comună, iar seara la orele 8 și 1/2, s-a dat un festival artistic în „Astra”. În partea I. a programului, corul Asociației învățătorilor sub conducerea d-lui Sâmbotiu, a executat câteva cântece naționale.

În partea II. s'a produs o orchestră de coarde, iar în partea III s'a jucat piesa „Mușcata din fereastră” de d-l Victor Ion Papa.

După terminarea reprezentăției, a urmat dans.

De toate

Acum vre-o patru ani, s'a pus în localitate, bazele unei societăți de ajutor reciproc, a funcționarilor pendinte de tribunal, sub președinția d-lui grefier Nica.

În nltimul timp însă, din cauza unor neînțelegeri, provocate de cere- rile exagerate de imprumut, a unora dintre membrii, sau mai precis spus, a unor duduie funcționare, cum și a faptului că s'a căutat să se înlocuiască din consiliu de admistrație, unul din vechii funcționari, care fac cinstie tribunalului, din toate punctele de vedere, d-l Nica, împreună cu majoritatea membrilor, și-au retras capitalul, formând o nouă asociație.

Lucru pe care l-au făcut și membrii rămași de... căruța. Cu deosebirea numai că, în vreme ce asociația de sub conducerea d-lui Nica a rămas cu capitalul, ceilalți, având în frunte pe d-l Fodor (cel mai harnic și destoinic funcționar al tribunalului, după constatările făcute zilele trecute de d-l inspector judecătoresc Climescu, cu ocazia cercetării bilanțelor Cărței fuudare) huzuresc în datorii.

*

No. 339—1934. Port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință, că în baza deciziei No. 8331—1934 a Jud. Mixte M.- Ciuc și în baza deciziei No. G. 8404—1934 a Jud. Mixte M.- Ciuc în favorul reclamantului repr. prin. Dr. Nicolae N. Dancu din M.- Ciuc contra dom în Ciucsângheorghiu pentru încasarea creanței de 5000 Lei b. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Martie 1935 ora 11 a. m. la fața locului în comuna Giucsângheorghiu la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 boi albi, 1 vițel, 1 căruța de transport, 1 car de lemne cioplite, 1 care de scânduri 1 Mașină de cusut „Singer” în valoare de 11500 Lei b. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 5000 Lei b. capital dobânzile cu legale socoite din ziua de 7 Decembrie 1933 iar speșele până acum stabilite de 595 Lei b.

M.- Ciuc, la 28 Februarie 1935.

ss. A. Mihalache portărel.

No. 422—1934 Port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință, că în baza deciziei No. 5985—1933 a Jud Mixte M.- Ciuc și în baza deciziei No. G. 8510—1934 a Jud. Mixte M.- Ciuc în favorul reclamantului avocatul Dr. Nicolae N.

Ni-se afirmă că, la școala primară de stat din Jigodin, ar funcționa ca maestră de lucru, o doamnă care nu ar avea decât 4 clase primare și... o jumătate de clasă de gimnaziu.

Credem că e în interesul Revizoratului școlar să cerceteze faptul și să-l desmintă, dacă eventual nu corespunde realității.

Pentru cazul contrariu, ne place să credem că nu mai e nevoie să dăm... indicații.

INFORMATIUNI

Ministerul instrucțiunii încunoștințează pe cei cari vor să ocupe un post de învățător în Banatul iugoslav, că trebuie să înainteze, cel mai târziu până la Sâmbătă 16 Martie a. c., următoarele acte direct ministerului, direcțiunea învățământului particular: extractul de naștere; certificatul medical eliberat de un medic oficial; certificatul de moralitate eliberat de primăria respectivă; diploma de învățător: certificat dela judecătoria că n'a suferit nici o condamnare; certificat dela judecătoria că nu e pus sub tutelă.

Învățătorii bărbați vor înainta și dovada că au făcut stagiul militar. Se va arăta gradul în învățământ și școala la care funcționează în prezent.

Cererile neînsoțite de toate actele nu se vor lua în considerație.

*

Direcțiunea Generală a Monopolului Alcoolului cu ord. Nr. 78.922 din 22 Februarie 1935 a dispus preschimbarea tuturor breveteilor de licență vechi pentru vânzarea băuturilor spirtoase, atât cele nelimitate, limitate cât și cele în măsură mică, cel mai târziu până la data de 1 Aprilie 1435.

În vederea acestor preschimbări învîtam pe cei întăresați, a se prezenta la Administrația de Constatare Ciuc, pentru ridicarea noilor brevete.

Nu se vor prezenta pentru preschimbare debitantele cari posed brevete nelimitate și limitate cari n'au aprobat prepus (conducator) acestea sunt însă invitate a depune de urgența cernii și acte pentru aprobarea lor.

La prezentare pentru preschimbare fiecare debitant trebuie să justifice că este la curent cu taxa de brevet și arenda către comună.

Cetiți Astra Ciucului.

Dancu din M.- Ciuc contra pentru încasarea creanței de 122 Lei b. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Martie 1935 ora 2 p. m. la fața locului în comuna Pleșii de jos la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 taur roșu și un taur albi, în valoare de 6.000 Lei b. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face de 2368 Lei b.

M.- Ciuc, la 28 Februarie 1935.

ss. A. Mihalache portărel.

No. 539—1533. Port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință, că în baza deciziei No. 538—1932 Sm. Jud. Mixte M.- Ciuc și în baza deciziei No. G. 8509—1934 a Jud. Mixte M.- Ciuc în favorul reclamantului avocatul D. Nicolae N. Dancu din M.- Ciuc contra dom în Pleșii de sus la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 taur alb, care se găsește la Szabó Anton Petru și 1 taur roșu care se află la Pataki Gheorghe, în valoare de 6000 Lei b. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 1735 Lei b. capital dobânzile cu 9% socoite din ziua de 15 Iulie 1932 iar speșele până acum stabilite de 1290 Lei b.

M.- Ciuc, la 28 Februarie 1935.

ss. A. Mihalache portărel.